

[Ole Espersen]

geringen så har gjort i de sidste 2-3 år for på det internationale plan at få skabt interesse for og måske oven i købet få gennemført restriktioner, når det drejer sig om våbentransporter på skibe, EF-skibe, Europarådsskibe, FN-landenes skibe som helhed. Har man gjort noget som helst?

Jeg er meget interesseret i at høre, hvad man måtte have gjort, for hvis man ikke har gjort noget, samtidig med at man siger, man har sympati for intentionerne, så får man indtryk af, at den sympati ikke er særlig ægte. Så er det, man først og fremmest sætter øverst, jo i virkeligheden, at rederierhvervet skal kunne tjene penge.

Det blev sagt fra ministerens side, at det ville være konkurrenceforvridende at forbyde eksport af våben f.eks. til Iran eller Irak også i forbindelse med den krig, der foregik dér. Det er da utvivlsomt rigtigt. Det ville det være i hvert fald i en periode, men det er jo også konkurrenceforvridende, når vi har en lovgivning om forbud mod eksport af våben. Der er da adskillige danske virksomheder, der kunne tjene betydelig mere, der nu må se udenlandske konkurrenter tjene penge, som de ellers kunne have tjent. Det er i høj grad konkurrenceforvridende, men det offer, man dér bringer, burde man også bringe på det område, som jo er lige så vigtigt som fabrikation og eksport, nemlig transport.

Hr. Helge Adam Møller sagde, at erhvervet ville miste hundredvis af millioner kroner i indtægt. Jeg vil gerne spørge både ministeren og den konservative ordfører, om man har nogen form for opgørelse af det her. Vi kender naturligvis protesterne fra erhvervslivet. Da vi lavede loven om boykot af Sydafrika, sagde industriministeren til Udenrigsudvalget: Denne lovgivning vil koste mindst 10.000 arbejdspladser i det danske samfund. Det er jo en sag, der minder meget om den her. Har man tal på, hvor mange tusinder af danske arbejdspladser der er gået tabt på grund af vores boykot af Sydafrika?

Har man opgørelser over, hvad det danske samfund tjener ved våbentransporterne? Er det sømandsskatten, man tænker på? Den andrager vist ikke ret meget længere. Er det de store skatteindtægter, man har fra danske rederier, herunder coasterrederne, man tænker på? Hvor store er de indtægter i grunden? Har hr. Helge Adam Møller eller regeringen overhovedet nogen tal for, hvad dette ville koste, hvis

man endelig skal ind på en vurdering af omkostningerne?

Vi synes i modsætning til hr. Duetoft, at en gang imellem har det danske Folketing ligesom andre parlamenter ret til også at handle ud fra moralske synspunkter.

Til hr. Birger Christensen skal jeg kun sige, at de citater, han omtalte fra forslaget, naturligvis er forkerte. Der er ikke tale om, at traktorer ikke må transporteres. Der er heller ikke tale om, at vi ikke må eksportere laserstråler, som hr. Birger Christensen vist sagde. Det giver jeg ham ret i kan være svært at kontrollere. Men det drejer sig altså om laserudstyr specielt lavet med henblik på krigsførelse. Det drejer sig om traktorer specielt konstrueret med henblik på krigsførelse. Så derfor er de eksempler, der blev givet af Fremskridtspartiets ordfører, aldeles ikke dækkende.

Til fru Kirsten Lee kan jeg da sige, at jeg godt kan acceptere, at man kommer i regeringsposition. Det, det drejer sig om, er jo ikke så meget den parlamentariske situation, det er regeringspositionen. Det er da i orden, man får indflydelse på nogle punkter, og så må man give noget på andre punkter. Det kan jeg da godt forstå, og vi er stadig meget, meget interesseret i at få at vide, på hvilke punkter man har fået indflydelse. Det er måske ikke noget, der direkte vedrører forslaget her, og næppe heller forslaget om våbenmateriel, hvor indflydelsen fra Det Radikale Venstre vel først og fremmest gik på, at der nu skal være mulighed for udenlandske kapital i dansk våbenfabrikation.

Det forstår jeg godt, men derimod beklager jeg, når fru Kirsten Lee så prøver at give indtryk af, at forslaget ikke hjælper noget. Hvis dette forslag ikke gør det og man mener som forrige gang, vi diskuterede dette emne, at det bør strammes op, så er det det, der bør siges.

Derfor må jeg spørge: Er det rigtigt, som jeg har forstået af dagspressen, at De Radikale i virkeligheden er enige i lovforslagets intentioner, men har afskåret sig fra muligheden for at stemme for det? Det synes jeg så er en ærlig og redelig sag. Derimod forstår jeg ikke, at man kan kritisere forslaget, efter at man så energisk har arbejdet for at gøre det endnu mere restriktivt i forhold til det, som ligger på bordet i dag.

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Jeg skal ikke forlænge debatten, for det ville